

Montanus
Nic.

(2 Examples
Dine)

Oratio **C**ole **M**ontani ad **L**ucenses

Agnum gaudium adnuncio uobis uiri lucenses **R**omana pontifer et **S**icilie **R**ex amicitiam et societatem uestram petiunt miserunt **J**udas machabeus cum populi **R**om. amicitiam et societatem per legatos petisset leto senatu et populo receptus est. **Q**uanto uos **R**omanis estis inferiores quanto sicilie **R**ex et summa pontifer uel dignitate uel potentia uel opum et imperii magnitudine machabeo superiores. quanto hii uobis quam ille **R**omanis uiciniore. **T**anto uos conuenit duorum mundi luminum societatem audire complecti. **S**emper apud omnes nationes ampla fuit **R**egum et pontificum auctoritas et reuerentia. **R**omani ex amicitia et societate machabei preter labores et impensas nihil sperantes. sue tamen **R**om. decorum existimauerunt si cum **P**robo et religioso uiro quam imperii uiribus exiguo societatem coirent. uos cum duobus **I**talie atque adeo mundi principibus quorum fauore beatitudinem consequi uobis licet societatem inire dubitabitis. **S**ed heret forsitan aliquis uestrum quod societate cum **F**lorentinis quoniam inira discedi non putat oportere. uana est hec cogitatio uiris **L**ucensibus. **T**imor et necessitas non uoluntas nec beniuolentia societatem illam conciliauit. **I**nter **F**lorentinos enim spoliatores et **L**ucensibus ab eis spoliatos mutilatosque suis ornamentis et precipuis membris non alia potest beniuolentia quam inter lupos et agnos solet intercedere in hanc sententiam plura non reor dici oportere ne frustra probare nitamur quod uos ultro profiteamini necesse est. et quod nemo ignorat qui de illorum temporum rationibus aliquid intelligit. **I**am nunc abiit causa societatis timor. **Q**ui non recedat societas timoris effectus. nihil uiolentum durabile. minime autem uiolenta foedera que maxime omnium libero consensu conciliari oportet. **S**purius posthumius et **C**lauius uetus dux exercitus **R**omani ad furcas caudinas a sanitis fraude circumuenti pacem cum hostibus pepigere id foedus quam ab inuitis per necessitatem non libero arbitrio factum constabat senatus damnauit. **S**enatus autem iudicium sequentium preliorum fortuna probauit. **S**anitis crebro fugatis celsisque ac demum in seruitutem redactis. **A**ntiquum est et uulgare prouerbius coactos per uim homines omni iure solutos et foedera non stare que sint facta metu sapientum uoce predicatur. **N**ec enim fingamus socie

tatem cum **Florentinis** ab initio optima ratione conciliatam fuisse
Quid est aliud societatis foedus nisi certa colligationis forma,
qua omnes connepti equaliter tenentur. ea uidelicet ratione. ut qui
cunq; societatis iura ftegerit impune ac sine perfidie culpa ab aliis
fractam sibi fidem sentiat. **Non** obscurum est prouerbum. **Fidem**
frangenti non seruandam esse fidem. **Et** qui perfido fidem prestat
non fidelis in alium sed proditor in seipsum iudicatur. **Mulci** uere
res gentilium. **Iudeorum** **Christianorum** eos qui fidem uiolassent
nullius rei aut facti compensatione seruandos existimauerunt. **Sic**
Iulius Romanorum Rex **Detium** suffetium **Albanorum** dicca
tozem q; ille fidem non plane seruauit quicq; socium et amicū qua
drigis diripuit. **Sic** **Petrus Apostolus** **Ananiam** cum uxore illius
Saphira q; agri sui precium donantes non totum plena fide ad
Apostolorum pedes retulerant uerbis castigans occidit. **Sic** **dauid**
Rex trucidauit **Amalachitam**. Quid plura. **Deus** omnipotens po
pulo suo idola colenti promissa non seruauit. **Si** **Florentinorum** ty
ranni hoc est domus **Pedecorum** ab initio societatis montem **Ca**
roli et **Motronem** ex pacto reddiderunt uobis. **Si** sepe alias 7 nu
per in bello **Genuensium** fideles nobis extiterunt. **Si** uos fraude
sua in bellum periculosissimum falsa auxiliorum suorum spe coniec
tos non prodiderunt. reddite uicem bonis sociis. et paret fidei gra
tiam referte sin uos omni fraudum genere circumuentos in extre
mas calamitates impellere temptarunt impulsissentq; in uobis auc
toritate sua **Rex** ac **Pontifex** subuenissent. **Que** uestra est bonitas.
ne dicam stulticia proditoribus fidei seruande titulo perfidie fomi
tes ministrare. **Inimicos** uestros subleuare. **Amicos** deserere. quid
est aliud q; uestram libertatem. uestras opes. uestras uires et libe
ros prodere. **Equidem** miror uiri **Lucenses** quemquam esse tam ru
dem qui in priuatis duarum ciuitatum foederibus earum alteri eti
am post multas alterius in se fraudes tenendam iudicet fidem. de
communis christianorum fide nullam curam habeat. **An** uos obliti
estis quid agat in terris **Pontifex Romanus**. **Dominus** est omniuz
Christianorum. **Nullum** foedus. **Nulla** lex nec publica nec priuata
contra **Romani Pontificis** auctoritatem sanciri potest. **Quia** **chris**
ti uicarius legem ac foedera ualere ualent. uult abolere cadunt. ius
te aut iniuste sancit et abolet. nihil ad nos ipse uiderit. **Nos** que

cunq; preceperit nisi paremus profani sumus et anatheme. quāq;
defendere possum. nihil esse iniustum quod uelit pontifex. deus est
terrenus. sufficit pro ratione ipsius uoluntas. **Temerarii** dementis
q; est os in coelum ponere. **Dixit** insipiens in corde suo non est de
us. **Corrupti** sunt et abhominabiles facti sunt. **Isaias** in euange
lio non quia sciret quid diceret sed cum esset pontifex illius anni
pphetauit. **Nimirum** **Pontifex** errare non potest. scilicet operatur
eo spiritus sanctus. et quis ne ipse quidem factorum dictorumq;
suorum rationem explicare ualeat. nihil tamen agit nisi sanctum.
est enim uicarius dñi cuius iudicia abissus multa et nemo fuit cō
siliarius eius. **Quaecunq;** scripta sunt ad nostram doctrinam scrip
ta sunt. **Salas** **Ariolus** cum ad maledicendum populo dei asi
na ueheretur angelo in uia resistente humanis uerbis contra domi
num suum asina disputauit. uidelicet demonstrare dominus uolu
it facilius uniuerse nature ordinem confundi posse q; pontifex. qui
per figuram sub arioloz persona significantur uel cupientes quic
q; contra dei uoluntatem aut agere possint aut loqui. **Quosum**
licet aliquis dicet quosum ut perspicias quanto in errore uolute
mini. **Laurentius** medicus ne dicam an plagiarium pontificali apo
stolicaq; censura. immo uero coelesti fulmine ictus est diabolis ac
tributus. furis concessus cum omnibus siue **Florentinis** siue alie
nigenis quicunq; illius impio furori quolibet modo assuerint. quicq;
pro uiribus suis nepharium **Christi** hostem non oppugnarint. **Si**
Laurentio fraterna caritate et artissimo sanguinis uinculo essetis
omnes coniuncti. tamen diuini iudicii fulmina uitantes caritatem
in odium conuerture et **Christi** inimico inimicicias et publice et
priuatim indicare atq; exercere deberetis. propter huiusmodi con
sultationes **Ihesus** dixit. **Non** ueni in terram mittere pacem sed
gladium. propter me surget homo contra patrem suum et filia cō
tra matrem suam et nurus contra socrum suam et inimici hominis
proximi eius. **Qui** diligit patrem suum aut matrem suam plus q;
deum non est deo dignus. et uos pontificis mandatis hoc est nu
tribus diuinis nephandissimi tyranni gratiam preferetis. **Mulci** re
ligionum spretores ab impiorum societate calamitarum suarum
exemplis sanos homines deterrent. **Claudius** **pulcher** et **Caius** **fla**
minius ille primo hic secundo **Romanorum** aduersus **Cartaginē**

bello ob contemptas religiones magno suo et patrie damno superati sunt. **M**arcum crassum contra romanorum religiones bellum paratū inferentem a tribuno plebis furis deuotum primo certamine cum toto exercitu uictū. amisso pirus filio periisse. non aliam ob causam quam quod religiones spreuerat proximi inter romanos et parthos certaminis fortuna probauit. cum **C**aius **C**assius eiusdem crassi questor paucis ac trepidantibus reliquis de fugiente exercitu collectis parthos toto exercitu fuso cecidit. duce et filio eius feroces superauit. maioremque quam **C**rassus acceperat plagam parthiis reddidit. non enim opibus et uirtute sua **C**rassum parthi uicerant. nam ita cassius multo facilius uicissent. sed crassum sprete religiones et deuotio tribunicia libidini hostium permiserunt. **C**assio uirtus **R**omana nullo numine orio uictoria peperit. si contra religionem quis falsam arma gereret uictoria hosti ceteris rebus inferiori tantum reliquerunt. cur uos **L**arentio sancte uniceque religionis hosti nefario anatheme ex oraculo pontificali execratione deuoto occisorum ab se ciuium sacerdotum pontificum cum umbris assidue infestato nulla belli ope regi aut pontifici confiterendo. ridicula fidei ostentatione cum periculo uere libertatis et omnium bonorum uestrorum adheratis. **P**rimus iudeorum rex **S**aul aut propheta **S**amuele unctus spiritu diuine uoluntati et propheta consilio obtinuit ubique uictor hostium. postea quod contumacia spiritu diuinam iram per uocauit regali unctio per eundem prophetam ad **D**auidem clam translata. quod in hostes diuine legis dimicaret. **S**aul telis eorum confossus super gladium suum irruens miserabiliter de uita migravit. cumque illo filii tres et alii multi hoc solo nocentes quod saule non deseruerant neglecte religionis penas acerbam morte luerunt. uos **L**arentio non regi sed tyranno non iniuste propter facinorositatem sed propter totam uitam uisuris perditionibus cedibus rapinis omnium scelerum et impietatis genere diuinam iram merito. non clam per unum quemuis christi seruum sed palam per **R**omanum pontificem christi uicarium in orbis terrarum conspectu priuato non regali unctio quam nunquam attigit nunquam. cum omnia sua temeritate sperare ausus est sed omni humanitatis usu et consuetudine depulso non de diuine legis hostes sed de uicarium christi contra celum arma ferrenti nos inquit tanto monstro societatem quam nunquam iniustis seruare pergentes breui et illi et amicis illius debitas ferre calamitates expectatis. ut quod uetusta sunt exempla hec et a nostris temporibus longe remota

3.
quod **P**isanos uicinos uestros etate patrum nostrorum quid nostra sigillum mundi meliorem erimum inter **I**talicos principes cum multis eius fautoribus nisi diuina ira et pontificalis deuotio ad exitum miserabilem perduxit. **Q**uia sunt ista uiri **L**ucius. et que animi quantumuis sopitum excitare possunt. illa multo ueriora que restant uos cum **F**lorentinis societatem iniungitis cum libera adhuc esset illa ciuitas cum pacti **H**erones **A**ciarioli **S**odorini suis sententiis. et auctoritate sua **F**lorentinorum. re. p. gubernarent. nunc ille famulie sceleribus **L**arentium partim cedibus delete partim in epulum derubare ex iure federis antiqui auxilium uestrum implorant. **Q**uid est a ratione remotius quam eos cum quibus societatem sanctoris eiusdem societatis causa ad excidium persequi et tyranno contra illorum salutem libertatemque inani fidelitatis titulo fauere. nihil est in rerum natura magis contrarium quam libertas tyranno et uos tyranno fidem seruare pergetis quam cum libera ciuitate pepigistis. **R**omani quorum exempla preter eorum sapientiam libenter usurpo. legionem suam que **R**egum sociam ciuitatem per tyrannidem occupauerat armis uictam securi percusserunt. non enim locorum sed personarum rationem in societatibus considerabant. si **L**urce aut **M**auri **F**lorentiam occuparent non propter possessionem loci teneretis illorum societatem non arbitror quia socios uestros bonos ciues **F**lorentine libertatis amatores eiecissent aut occidissent quid igitur non est **L**arentius eiusmodi **M**auris ac **L**urcis eo peior quo scelestius est patrie sue tyrannum fieri quam aliene. si posset **F**lorentinorum res publica loqui et cum reliquos socios. **N**um uos precipue ad sue libertatis conseruationem ex federe societatis uocare. certe cogere mini. aut perfidiam fateri aut rationem aliquam allegare aut sociorum libertati succurrere nunc res publica loqui non potest uocem enim suam perdidit. cum hiis qui pro ea loqui solebant aut nefariis cedibus sublatis sunt aut in epulum detrussit. pontifex **R**omanus et rex siculus iusticie patroni et oppressorum subleuatores pro **F**lorentinorum postquam omnium etruscorum et pro uestra libertate uos monent. et quid uobis agendum sit uerbo atque exemplo demonstrant. **Q**uid expectatis. **Q**uid cunctamini. **A**n ut serui **R**emigio adiecti quem

quemcunq; nauis dominum pferunt. ita uos cuiusq; tyranno pa-
rebitis uana fidei specie decepti et non ut socii nauales cum alio
rectore aliam putabitis rationem seruandam. nihil mihi arrogo
et uos q; ego sum multo doctiores existimo. tamen memorandi
non docendi gratia dicam. Non legistis apud **Marcum Tullium**
in multis eius libris. non apud diuinum **platonem**. non apud **S.**
Thomam aquinatem. non apud sanctum **Augustinum**. non in his-
torie biblie. non in aliis sapientum et sanctorum libris adeo abho-
minabiles esse tyrannos. ut quicunq; illis adherat coram deo et ho-
minibus scelestus et impius habeatur. et neq; solum tyrannos oc-
cidere liceat uerum etiam si aliter tyrannorum uim effugere neque-
amus. nosmetipsos necare oportet. si more barbaro **Florentinorum**
malis insultare potius q; uestris bonis consulere uobis libet. serua-
te cum **Florentinorum** tyranno sub inani foederis umbra condicio-
nes quas cum libera illorum ciuitate percussistis. Sin uestre liber-
tatis conseruationem et uestri status augmentum et odio et cere-
ria rebus sicuti bonos et sapientes uiros decet antepone re statu-
tis. Expergiscimini aliquando et aduersus communem etrusce li-
bertatis hostem confurgite. Multi credunt imperii causa etiam
sua uiolandum esse. uos pro imperio uestro sanctum ius hoc est ti-
rannidis odium ac depulsionem pontifice **Romano** et rege **Sicu-
lo** duobus maximis principibus christianorum adhortantibus utz
adiuueris cunctamini. Satis manifestus opinor uiri **Lucenses** nul-
lo fidei uinculo ciuitatem uestram **Florentinis** minime aut **Lau-
rentiane** tyrannidis iugum perferentibus obligatam esse. Age mo-
do consideremus q; prudenter quanq; e uestro. r. p. in societate ti-
ranni persistatis. Quidem hoc a prudentibus probatum uideo ac
q; obseruatum ut in omni consultatione et honestatis ratio dica-
tur et utilitatis. duabus his rebus omnia commoda omnes bonas
hominum fortunas constare. honestas certe ab isto uestro consilio
longe distat. quid enim magis inhonestum turpe infamie abhomi-
nabile q; excommunicatos anathemas profanos complecti et sus-
tinere. ecclesiam dei perdurissimorum hominum gracia ledere. et a
quibus plura dampna pertuleris eos in periculis iuuare amicos
negligere inimicos adesse alienos miserari se ac suos contempnere
Quid porro quam potestis ex **Florentinorum** societate presertim q;

4.
diu **Medicorum** tyrannide uerabuntur sperare utilitatez qui quo-
ciens per fortunam licuit uestram libertatem occupare uos in ser-
uitutem deprimere totis uiribus conati sunt. qui si unq; spiritum
collegerint si ex hostium faucibus ullo modo poterunt elabi non
cessabunt insidias uobis tendere. bellum indicere. exercituz ad mu-
ros egere. fame ac ferro libertatem et uitas uestras petere. An uo-
bis excidit preteriti temporis memoria. cum uillas uestras **Floren-
tini** medicis auctoribus uastabant castella occupabant. urbem op-
pugnabant. populum uestz ad uite desperationem fame compel-
lebant. dum tempus est uires eorum confringite ne similia in uos
amplius unq; temptare possint. non habebitis semper **Nicolaum**
paruulum qui uos a **Florentini** hostis crudelissimi seuitia bis libe-
rauit. Qui miroz a uobis imagines publice locatas. honores haberi
proprie diuinis. quia libertatem uestram a **Florentinorum** seruitute
uendicauit. **Florentinis** autem ipsis medicorum stimulante fami-
lia uestroz maloz seminaris fidem ullam prestari aut ullam om-
nino rem credi. Senes uestros audui predicantes eiusdem **Nico-
lai** paruuli consilium quod ille cum urbem uestram a **Florentinorum**
obsidione liberaisset maioribus uestris dedit. Libertatem uestram
eouq; duraturam dum uos omni prorsus **Florentinorum** consue-
tudine abstineretis. Fernebat dux ille belloz peritissimus uestri a
mantissimus **Florentinorum** artium doctissimus tantam esse in **Flo-
rentinis** maximeq; in **Medicis** astuciam maliciam prodendi calli-
ditatem. subornandi pollicendi largiendi usum. ut nullo modo
uos ab illoz fraudibus cauti esse possetis si cum uestris hominib;
liberam commercii facultatem haberent **Florentini** urbem uestra
nullis machinis expugnabilem ab aliquo semper amico belli auxi-
lium in **florentinos** reperturam **florentinorum** medicis uigentibus
iniquitates et perfidias fugiendo tantuz a uobis posse uitari. mag-
num deberet pondus illius ducis auctoritas apud nos habere.
quecunq; res euenissent. maius aut eo q; experientia rerum. illius
dicta probantur. neq; enim deterruit **florentinorum** tyrannum ter-
cio ab hinc anno ullum iusiurandum aut ulla fidei religio. quomi-
nus pacis ac societatis tempore rota italia quiescente cum nemo
quicq; hostile in etruscia suspicaretur per **Calatium** **Sfortiam**

uos prode et libertatem uestram mercari niteretur. quoque
tempore ego antiqua ueluti pro mea patria ex urbe. **B**ononia per
immentas niues et ingentia frigera apenino superato et iculum uobis
uestrum nunciavi. non erubuit haud multos post menses uos in
bellum **S**enuensium suis pollicitis et proditiombus fraude atque
astu impulsos deserere meminerat uerbum sui sui **C**osme medici quod
ille predicare solebat a **F**lorentinis **L**ucenses bello non esse pe
tendos ne **F**lorentinorum uiribus fractos alius occuparet ceterum si ab
alio quouis bellum **L**ucensibus inferretur facillime **F**lorentinos suo
ipsius ingenio. sic. n. scelera et proditors appellabat. **L**uca urbe po
tuituros. secunda sunt alia testimonia de **F**lorentinorum maximeque
familie medicorum in **L**ucenses perfidia que nisi uos. manifeste sciret
minimam istas nocturnas diurnasque uigilias tanto labore uero tantaque
impensa per tot annos urbi custodiende seruaretis quod sibi uoluit no
cturni per urbem ciuium discursus. quid muroz lustratio continua. quod
portarum custodes. quid alia prope infinita que ne obsesse. quidem ci
uitates castris hostium circumspecte tam diligenter. omnia pergunt. quod
timeris. quod suspicamini. certe preter **F**lorentinos neminem. o sanctam
Florentini tyranni societatem qua durate maiori uobis est. opus cu
stodia quam si potentissimum hostis urbem uestram uictore exercitu circum
sedente omnibus belli malis premeret. **P**robantur uobis ista. u. **L**.
Sed uno tamen adhuc nodo uester animus distringitur. scilicet. ueremini ne
bello superiores **F**lorentini uictore exercitu in uos conuertant si cum re
ge ac pontifice ipsorum tyrannum belli consilia iungatis. quasi uero
Florentini non semper precipue tamen ex quo familia medicorum potes
facta est in uos machinati sint quecumque potuerunt enitumini modo ne
per fortunam liceat eis offendere uos. nam per uoluntatem uobis neque igno
uerunt unquam neque ignoscere. quamque ueretur ne iam uobis adulari uide
ar. cum quod **R**ex et pontifex etiam sine uobis licet non tam facile. tamen quo
quo modo effecturi sunt. ad illud ego uos horreo ueluti si absque uestra
opera nullo modo duo christianorum summi principes iustissima uo
ta sua compleri uideatur. non est solummodo causa mori ad uos miserunt
uerum illa quoque per potentiam eorum maximam clementiam et bonitatem non
minor comitatur propter ecclesiasticam etruscamque libertatem arma
sumpserunt unicuique populo iura sua reddituri. uel cum magna strage
pia uoluntatem suam perficeret tamen eo maiorem ex suis benefactis uoluptatem

5.
precepturi sunt quo minore etruscorum in comodo eturie statu composu
erint ob hoc igitur uestra societatem petunt ut nullo malo uero liber
tatem seruent uestra amissa restituatur uobis sine uos extendat uidet
enim uos **F**lorentinis coniunctos prius magna damna ex bello perpe
rosasque ullis comodi aut se percipiendi tempus adueniat. nam in bello
rum seruire non discussis plane singulorum causis quod uincendi ratio sua
det non quod quicquam mereatur sepe considerari solet. nihil inquam aliud duo
terrena christianorum numia aut uobis querunt nisi ut uos sine ullo
bello detrimento uictorie fructum secum percipiat. tanti namque belli mo
le suspice uestrorum auxiliorum suscepta creditis nimium fallimini. u. **L**. et re
gis ac pontificis sapientiam non satis notam habetis. multa illi potu
erunt ne bellum in Italia uideret omnia quibus **L**arentium medici tyranni cum
furore moderatum iri uersite erat prius frustra expecti imedicabile
uulnus ne pars sincera traheretur ense recidere aggressi sunt cum
iam plane belli euentum et partem alias fere communem secum
perpserunt esse prius non spe lucrorum que semper contempse
runt non uindicta iniuriarum non cupiditate glorie non ulla pror
sus causa aut ratione de pacis complexu diuelli potuerunt et quicquam
animis ac uiribus non modo. **L**arentio nuper aut mercatura ad
tyrannidem ludibrio fortune elato. sed ne uniuersis quidem terra
rum potestatibus essent inferiores. tamen non ante susceperunt bel
lum quam iustissimis ac necessariis sociorum et amicorum querelis per
uocati sunt et cetera uictorie spe uitati cum suis et hostium uir
ibus examinatis quem finem res esset habitura longe tamquam et spe
cula prospererunt. qui si quid esset de uictoria. dubitandum pro
fecto suo ingenio et ea qua omnes uincunt et preteritos et presen
tes rerum prudentia prouidissent. dubium namque se in bellum in
certi exitus misissent et qui olim iuniores nihil unquam nisi grauissi
mo consilio adorti sunt iam grandiores haud quamquam inconsidera
te quicquam tempreissent minime notari licet in rege temeritatem
multo minus in pontifice cuius etas uitaeque omnis professio dig
nitas sapientiam undique protendunt. **P**rimum igitur duo christia
norum lumina ad bellandum traxit ut ante dicti iusticia pro so
ciorum et amicorum incolumitate ac pro ecclesiastica etruscorumque
libertate. cum sapientia qua clare docentur nulla re hoste ipsis esse co
parandum. **N**onite uobis a tamen oculos **F**lorentini tyranni uires non

6.
equis habundat. non uiris. non armis non comest. Non socios habet infelices. ac iam fere de omni bona fortuna desperantes. non ciuile concordiam. non pecuniam quam uiri rerum bellicarum peritissimi bellorum neruos appellant. non duces quorum sepe uirtus contra omnium opinionem bellorum fortunam commutauit. non denique ullam rem ad resistendum aptam. nedum ad uincendum idoneam. Et contra Rex et Pontifex tantam uim habent equorum. quantum omnes Florentinorum opes ad alendum paucis diebus non sufficiunt. tantum comineatus quantum omnis Italia multis annis absumere nequeat. Tantum porro uirorum ut nullus comineatus non paucos existimes et cuiusmodi uirorum nempe principum Italia quorum nobilitatem subiectarum urbium nomina rex gestarum famam ne audire quidem sine tremore Florentinorum tiranus ualeat. Armorum uero eam copiam quod si exercitum spectes nulla in Regis et Pontificis urbibus relicta dicas si apothecas deinde urbium intueare nulla a militibus ablata credas. Concordia inter eos que inter patrem sapientissimum ac filium summa pietate predium debet esse. Iam pecunie numerum multi quotidie per agros et oppida Senensium auro atque argento percusso onerati satis declarant uel potius innumerabilem esse significant. Socios omnes habent qui aliquid uirium tenent preter eos quos partim uincere. partim ad meliorem sensum conuertere et uolunt et possunt. Itaque societatem uestram querunt quoniam non uincere sed potius beneficiis eximplere atque augere malunt si modo uos uelit. nam inuitis beneficiis non satis commode conferuntur. Nolite uetera quedam exempla in istam deliberationem adducere gesserunt alii reges cum Florentinis bellum haud magno Florentinorum damno. Que nam est hec similitudo uiri Lucenses. Num simul cum Regibus etiam summi pontifices ballabant. in Florentinos minime quid quod illis bellis Florentini erant inanimis. nunc diuisus in se regnum tenet quod cito desolet oportet. tunc pro obsequio terrarum longe lateque mercatores eorum collectam pecuniam patrie subsidio ministrabant. nunc mensis illorum Neapoli et Rome euersis per omnes gentes fidem perdididerunt tunc ob iustam uel saltem ob simulatam cum iusticia administrationem magna apud socios et subditos fide colabantur. nunc propter crudeliter atque auarum tyrannidam oculos rerum

nouarum cupidos reddiderunt. nemo Regum cum Florentinis bellauit. Senensibus amicis. At ecclesia Romana quondam rebelles fauore Senensium tributum pendere coegit. Et postea Johannes Galeatus uicecomes primus Mediolanensis Dux. Senensium iuribus et locorum oportunitate adiutus a non ab hinc circiter octuagesimo eo difficultatum compulsi Florentinos ut castris circum urbem positos obsessi desperantes. Cetera missis etiam legatis qui deditionem facerent solam illius ducis mortem intuerentur ac ueneno maturarent. quia nullus aut filia aut heredibus timor ingreueretur. Regem nostrum et melior causa et maior sapientia. aut uenienis ceterisque malis tuetur. Ius robusta et numerosa filiorum iamque etiam nepotum soboles protegit. hostibusque non tam de morte Regis sperandum quam pro salute ornandum. ne filii etate et natura uehementiores ac noua ingentique iniuria commoti contra Florentinos seuius irruant. Sed iam reuertamur ad belli rationem. Idem Senenses ad comprimendam Florentinorum superbiam nati quibus annitentibus semper uicti sunt Florentini bellum diu flagitatum grauius constantiusque gerunt. pro Florentinis periclitabatur aliorum Regum bellis Plumbini dominis. idem sub nostro Rege filii locum tenent. Genueses nostri Regis et Pontificis beneficio de acerbissima. Si chi seruitute liberati totis animis fauent. alios Reges nedum odio sed armatis quoque classibus insectabantur. Romana ecclesia alios Reges Florentinorum hostes aut aperto bello uersauit. aut quietam improbauit. cum nostro Rege iisdem castris pugnat. Immo uero Regem ecclesia ueluti pium ac fidelem obsequentemque filium ad bellum exiuit gerendum pro libertate ecclesiastica ad impiam sacerdotum ac pontificum cedem ulciscendam. ad eternam pretergendam. ad coercendam unius tyranni rabiem quo dominare nunquam quiescit. sed nec illo incolumiunquam erit ecclesia. quid uobis ego romanam nobilitatem pro sua ecclesia bellare urinos. columnas comites sabellos referam. quod umbros decemfernates iustinos. quod perusinum robur. quod camertius principem quod martium alinum pinum ordolafium fori liuii dimum. quod uero federicum urbinatum ducem totius pontificalis et regie milicie principem etate nostre Fabium qui nunquam uictus est. nunquam dubia uictoria hostem reliquit. semper uictricem. omni bellica et ciuili laude omnem antiquitatem aut equauit aut superauit. de quo silere fuerit satius quam pauca loqui.

qui solus etiam inermis uirtute sua de Florentinis uictoriam repor-
tare ualet. Deficio sub pondere uiri Lucenses et Alfonso regis
primogenitum patris ac pontificis uicarium. magno preter audie-
tos exercitu summa uirtute summa industria bellum administrātes
quibus uerbis digne commemorare non reperiō. Jam ex Struria in
Ligures flectamus animum. fere in portis uestris alius est Regis
Pontificisq; exercitus quem uos exercitum tota animi et oculorum
acie lustrare debetis uiri Lucenses. Hinc sunt nobilissime potentissi-
meq; domus Nisice principes popularesq;. Hinc Julius A-
quanius. Ursinus prudentia et rebus gestis clarus. Hinc uirtutum
princeps semper inuictus. semper interritus semper fidelis. parua
manu res maximas perficere solitus. Robertus seueritas pristinis
uictoriis conspicuus recenti uero etiam admirandus. Militant hi
omnes integra fide contra Florentinorum tyrannum. quorum mini-
ma pars horribilior est illi q̄ olim fuit uis eius Cosme et Florenti-
nis omnibus Alfonso Rex. filio suo Regi nostro. neq; ducum mi-
litie uirtute et numero. neq; filiorum copia. neq; etatis integritate.
neq; pecunie ui. neq; amiciciorum fide ac multitudine conferendo.
Et tamen idem Rex Alfonso. nullo Italorum fauore eludenti-
bus Senensibus exiguis copiis maxima damna Florentinis intulit
captis illorum. oppidis que nuncq; omnia receperunt. Cum liceret
Gallici belli temporibus occupato malis intestinis Rege Igiliū
et Castilionē ueluti in magno corpore unguum excrementa Rege
uix sentiente ac pene inscio recuperare. Sed Cosma Medici ne-
pote suo multo prudentior ac sagacior. quia suum et Florentinorū
statum uidebat amica ecclesia Romana et Siculorum Rege fore
sempiternum eisdem inimicis cito periturū. neglecta ueteri Gallo-
rum cum Florentinis amicicia concessione Castilioni et Igilii addi-
to insuper quantum potuit fauore Regis et ecclesie amiciciam si-
bi et patrie comparauit. quam nepos eius si conseruare uoluisset fa-
cile autem poterat nisi se totum furori permisisset hodie quietus
pulcherrimum locum in patria felici teneret. in qua turbulentissima
per stulticiam suam cum uite periculo fluctuat. In tanta namq; mo-
rum et uoluntatum dissimilitudine perpetuo durare amicicia non
potuit Rex ac pontifex omnium christianorum quietem fouebant
toto animo in Thurcas conuersi. Et improbus iste libere semper

ante se patrie tyrannus aut amico suo Regis pupillo Plumbinum
furari temptabat. aut Senenses Regis et pontificis amicos per Ca-
rolum montonem bello petebat. autem uos fiducia societatis incau-
tos aut simillimo sui emere studebat. aut Tiferum ab ecclesie iu-
re deducere conabatur. aut in oppidum montonem ab ecclesia ob-
sessum contra pontificis sanctitatem subsidia mittebat. Aut cister-
nam oppidum ecclesie nocturno tempore scalis occupare nitebat.
Aut perusinos contra ipsorum et ecclesie quietem ad civilem san-
guinem ita exacuebat q̄ nonnullis iam obruncatis uix seditiones
tollere pontifex ualuit. Aut Manfredos fratres ad emulationē prin-
cipatus contra primogenitum fauentie dominum erigebat. Inte-
rea summos Italie principes aut ore nefando laescere aut uenenis
appetere non desinebat. His omnibus et aliis plerisq; quorum mag-
nam partem pre pudore magnam pre indignatione taceo. Rege ac
Pontifice in se accensis diuinam quoq; iram cōcitauit propter quā
perire illi necesse est perditam causam fouenti etiam si uinceret opi-
bus quibus longe superatur. Nos igitur uiri Lucenses Regis ac
Pontificis auctoritatem potentiam sapientiam fortunam considera-
te. Laurencii debilitatem leuitatem imprudentiam stulticiam cala-
mitates cognoscite q̄ iuste arma utrinq; sint capta examine. Tuz
in uestram consultationem non utrum hanc an illam causam. foue-
atis adducite. Merum utrum cum hoste publico ecclesie Romane
etrusce libertatis Italice quietis ruere. An cum pontifice et Rege
triumphare malitis eligite.

[illegible]